

**T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**FUTBOL OYNAYAN KADIN SPORCULARIN İLETİŞİM
BECERİLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Aynura RAHIMLI

Danışman
Prof. Dr. Necati MENEK

SAMSUN
2022

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI

Hazırladığım Yüksek Lisans tezinin bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin Kaynaklar'da gösterilenlerden oluştuğunu, her unsurun enstitü yazım kılavuzuna uygun yazıldığını ve TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği'nin 3. bölüm 9. maddesinde belirtilen durumlara aykırı davranılmadığını taahhüt ve beyan ederim.

Etik Kurul Gerekli mi ?

Evet (Gerekli ise ekler kısmına ekleyiniz)

Hayır

23 /06 / 2022
Aynura RAHIMLI

TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI

Tez Başlığı : FUTBOL OYNAYAN KADIN SPORCULARIN İLETİŞİM BECERİLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışması için şahsım tarafından 23/06/2022 tarihinde intihal tespit programından alınmış olan özgünlük raporu sonucunda;

Benzerlik oranı : % 22

Tek kaynak oranı : % 2 çıkmıştır.

23 /06 / 2022
Prof. Dr. Necati MENEK

ÖZET

FUTBOL OYNAYAN KADIN SPORCULARIN İLETİŞİM BECERİLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Aynura RAHIMLI
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans, Kasım/2022
Danışman: Prof. Dr. Necati MENEK

Spor, her zaman sağlıklı yaşamın bir ögesidir. Bu nedenle bireylerin sağlıklı bir yaşama sahip olmaları ve bu kazanımlarını geliştirmeleri süreklilik ve sürdürülebilirlik açısından önemlidir. Özellikle Ortadoğu ülkelerinde, kadınların futbola olan ilgilerinin yeterli düzeyde olmadığı bilinmektedir. Bu durum sosyal kültürel, ekonomi ve dini değerlere bağımlı olarak değişkenlik göstermektedir. Bu amaçla, özellikle kadınların futbola olan duyarlılıkları diğer spor dallarıyla karşılaştırıldığında, yeterli olmaması nedeniyle, futbol oynayan kadınların iletişim becerileri açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırmada Futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerilerinin, eğitim durumu, gelir düzeyi, kaç yıldır spor yapması, anne eğitim durumu, medeni durumu, baba eğitim durumu gibi farklı değişkenlere bağımlı olarak duygusal, zihinsel ve davranışsal özellikleri incelenmiştir. Çalışma 251 kadın sporcuda, 18-29 yaş aralığı dikkate alınarak irdelenmiştir. Elde edilen veriler SPSS analiz programı ile istatistiksel analizleri yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmamızda Ersanlı ve Balcı'nın(1998) tarafından 5'li likert tipi derecelendirme kullanılan 45 maddeden oluşan "İletişim Becerileri Envanteri (İBE)" kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin istatistiksel analizinde, normallik testi, bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizinin parametrik karşılığı olan Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır. Yapılmış olan testlerde verilerin normal dağılmadığı görülmüştür.

Medeni duruma bağlı olarak İletişim toplam puanı, Zihinsel ve Davranışsal alt parametrelerinde istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görülmüştür. ($p < 0.05$). Spor yapma yılına bağlı olarak İletişimin Davranışsal, Zihinsel alt parametrelerinde ve toplam skorunda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptandı ($p < 0.05$). İletişimin davranışsal alt parametrelerinin sporla uğraşma yılına göre değişmediği bulundu ($p > 0.05$). Son olarak futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi ile ilgili yeterli düzeyde çalışmaların az olması nedeniyle iletişim konusunda yeni beceri ve bilgilerin kazandırılması için yapılacak çalışmaların zeminini oluşturabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle Türkiye'de futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi ve sonuçları ile ilgili araştırmanın bilgi birikimine yararı olacağı kanaatindeyiz.

Anahtar Sözcükler: Spor, İletişim Becerileri, Kadın Futbolu

ABSTRACT

INVESTIGATION OF THE COMMUNICATION SKILLS OF WOMEN PLAYING FOOTBALL IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

Aynura RAHIMLI
Ondokuz Mayıs University
Institute of Graduate Studies
Department of Coaching Education
Master, November/2022
Supervisor: Prof. Dr. Necati MENEK

Sport is always an element of healthy life. For this reason, it is important for individuals to have a healthy life and to develop these gains in terms of continuity and sustainability. It is known that women's interest in football is not sufficient, especially in Middle Eastern countries. This situation varies depending on social, cultural, economic and religious values. For this purpose, it is aimed to examine women playing football in terms of communication skills, especially since women's sensitivity to football is not sufficient when compared to other sports branches. In this study, the emotional, mental and behavioral characteristics of the communication skills of female football players, depending on different variables such as education status, income level, how many years of sports, mother's education level, marital status, father's education level were examined. The study was examined in 251 female athletes, taking into account the age range of 18-29. The obtained data were statistically analyzed with the SPSS analysis program. As a data collection tool, "Communication Skills Inventory (ICI)", which consists of 45 items using 5-point Likert-type rating, was used by Ersanlı and Balcı (1998). In the statistical analysis of the data obtained from the research, normality test, independent sample t-test and Kruskal-Wallis test, which is the parametric equivalent of one-way analysis of variance, were used. In the tests performed, it was observed that the data were not normally distributed.

There was a statistically significant difference in the Communication total score, Mental and Behavioral sub-parameters depending on marital status ($p < 0.05$). A statistically significant difference was found in the Behavioral and Mental sub-parameters of Communication and the total score depending on the year of doing sports ($p < 0.05$). It was found that behavioral sub-parameters of communication did not change according to the year of doing sports ($p > 0.05$). Finally, due to the lack of sufficient studies on the examination of the communication skills of female football players in terms of different variables, it is thought that it can form the basis of studies to gain new skills and knowledge in communication. For this reason, we believe that examining the communication skills of female athletes playing football in Turkey in terms of different variables and researching the results will be beneficial for the accumulation of knowledge.

Keywords: Sports, Communication Skills, Women's Football

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans eğitim sürecimde, tez çalışmamın her aşamasında fikirleriyle beni yönlendiren, değerli görüş ve önerilerini esirgemeyen, beni sabırla dinleyen, maddi ve manevi desteğini hiçbir zaman eksik etmeyen Prof. Dr. Necati MENEK hocama en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Tamamlanmış olduğumuz tez çalışmamın çeşitli aşamalarında bilgi ve deneyimleri ile bana yardımcı olan, görüş ve düşüncelerinden faydalandığım, İstanbul Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü (İngilizce) Dr. Öğr. Üyesi Merve YILMAZ MENEK hocama çok teşekkür ediyorum.

Lisansüstü eğitim sürecimde her zaman yanımda olan, aynı zamanda maddi ve manevi desteklerini üzerimden hiç eksik etmeyen değerli aileme ve sınıf arkadaşım Şamil SULEYMANOVA derin teşekkürlerimi sunuyorum

Aynura RAHIMLI

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL VE ONAYI	i
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI	ii
TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORUBEYANI.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
SİMGELER VE KISALTMALAR	vii
ŞEKİLLER DİZİNİ	viii
TABLolar DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu	2
1.1.1. Problem Cümlesi.....	2
1.1.1.1. Alt Problemler.....	2
1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi	3
1.3. Araştırmanın Yöntemi	3
1.4. Araştırmanın Varsayımları.....	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1.6. Tanımlar	4
2. KURAMSAL TEMELLER VE KAYNAK ÖZETLERİ.....	5
2.1. Spor	5
2.2. Kadın ve Spor	5
2.3. Futbol	6
2.3.1. Kadın Futbolu	7
2.4. İletişim Kavramı	11
2.4.1. İletişimin Amacı ve Önemi	12
2.4.2. İletişim ve Futbol	13
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	14
3.1. Araştırmanın Modeli	14
3.2. Evren ve Örneklem	14
3.3. Veri Toplama Aracı	14
3.4. Verilerin Toplanması	15
3.5. Verilerin Analizi	15
4. BULGULAR.....	16
5. TARTIŞMA.....	23
6. SONUÇ	26
KAYNAKÇA.....	27
EKLER	29
ÖZGEÇMİŞ.....	34

SİMGELER VE KISALTMALAR

SPSS	: Statistical Package for Sosial Sciences
FİFA	: Federation Internationale de Football Association
İB	: İletişim Becerileri;
FA	: İngiltere Futbol Federasyonu
TFF	: Türkiye Futbol Federasyonu
WM	: Women's World Cup
İBE	: İletişim Becerileri Envanteri

TABLolar DİZİNİ

Tablo 4.1. Katılımcıların demografik özellikleri-Kolmogorov-Smirnov testi.....	16
Tablo4.2.Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Sıra Ortalama Ve Standart Sapmalar.....	17
Tablo 4.3. İB Alt Boyutlarının Medeni Duruma Göre Ortalama DeğerleriveStandart Sapmaları veKarşılaştırmaları.....	17
Tablo 4.4. Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre İletişim becerilerinin Ortalama Değerleri, Standart Sapmaları ve Karşılaştırılması	18
Tablo 4.5. Katılımcıların gelir düzeylerine göre iletişim becerilerinin alt boyutlarının ortalama ve standart sapma değerleri ve karşılaştırılması	19
Tablo 4.6 Anne eğitim durumuna bağlı olarak iletişim becerilerinin ortalama değerleri, standart sapmaları ve karşılaştırmaları.....	20
Tablo 4.7.Katılımcıların Baba Eğitim Durumuna Bağlı Olarak İB Ve Alt Parametrelerine Göre Standart Sapmaları Ve Ortalama Değerleri Ve Peğerleri.....	21
Tablo 4.8. Katılımcıların spor yapma yıllarına bağlı olarak iletişim becerilerinin karşılaştırmaları.....	22

1. GİRİŞ

Spor ister hayatta kalma sürecinde, isterse de fiziksel bir aktivite olmakla insan hayatında her zaman var olmuştur. Günlük yaşantının her alanında yer alan spor kavramı, gündelik hayatın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Spor dünyada dini, dili, ırkı birbirinden farklı insanları birleştiren, bireylerin bedensel ve ruhsal yeteneklerini, aklını kullanarak farklı yarışmalar içeren, çok sıkı kurallara bağlı bir kavramdır. İnsanların fiziki ve psikolojik açıdan gelişmesinde etki eden en büyük faktörlerden biri olan spor, insanın psiko-sosyal gelişimini ve sosyal yaşamını etkileyici bir şekilde hızlandıran faktörlerin başında yer almaktadır.

Futbol, hem profesyonel, hem de amatör olarak dünyanın birçok yerinde büyük bir ilgiyle izlenilmektedir. İki rakip takım arasında oynanan, 11 kişiden oluşan ve belli bir kuralları olan futbol bir takım sporudur. Futbol sadece Avrupa ve Amerika'da değil, tüm dünyada izlenen, sevilen ve ilgi duyulan bir spor dalıdır.

Yer yüzünde var olan tüm canlı ve cansız nesnelere birbiriyle iletişim ve etkileşim halindedir. İletişim tüm canlılar için dış dünyayı algılama, yorumlama ve anlamlandırılmasıdır. Yaşamımızın temeli iletişimle kurulmuştur. 19. yüzyıldan 20. yüzyılın başlarına kadar iletişim kavramı telefon ve telegraf gibi basit düzeydeki iletişim araçları bağlamında ele alınmış ve bireyler arasında söz konusu araçlar yoluyla iletişim alış-verişi olarak tanımlanmıştır (Erdoğan, 2002). İnsanoğlunun olgunlaşmasında iletişim kavramının çok büyük rolü olmuştur.

Futbol sadece erkeklerin değil, kadınlarında oynadığı bir spor dalıdır. Kadınlar birçok alanda olduğu gibi futbol alanında da geri planda tutulmuştur. Kadınların futbola olan ilgisi 19 yy'in ikinci yarısından başlamıştır. Futbol alanında kadınların kabul görmesi ve yer bulması 100 yıl gibi büyük bir zamanda gerçekleştiği söylenebilir.

Bu çalışma, futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Yeterli düzeyde çalışmaların az olması nedeniyle iletişim konusunda yeni beceri ve bilgilerin kazandırılması için yapılacak çalışmalara zemin olacağı düşünülmektedir. Futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi ve sonuçları ile ilgili araştırmaların bilgi birikimine yararı olacağı kanaatindeyiz.

1.1 Problem Durumu

Toplumun önemli görevleri arasında zihinsel ve fiziki açıdan sağlam temellere sahip olan nesil yetiştirmek yer almaktadır. Yoğun baskı, güçlükler ve zorluklar altında gerçekleşen sportif faaliyetler insanın kişiliğini şekillendirerek onun daha hırslı, dirençli ve mücadele özelliklerine sahip olmasına etki eder. Her toplum kendi geleceğini düşünerek yetişen genç neslin ruhsal ve fiziksel gelişimlerine önem vermektedir. Gelişmişlik gençlere verilen eğitimin ve genç nesillere verilen önemin başarısına bağlıdır. Bireyin gelişiminin ilk dönemlerinden itibaren sporla iç içe olması insan hayatının her döneminde olumlu etkilerini hissettirebilmektedir.

Sporcuların etkili ve yüksek iletişim becerilerine sahip oldukları söylenebilir. Sporcu, yapısı gereği hep hareket içerisindedir ve bu yolla iletişim kurmayı sağlamaktadır. İçerisinde psikolojik ve sosyal davranışları etkileyen oyunlar bulunan spor, insan ilişkilerini kolaylaştırıcı ve iyileştirici özelliklerin kazanılmasına etki eder.

Çalışmanın problem durumu “Futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerilerinde farklı değişkenlerin bir etkisi var mıdır?” sorusu üzerine kurulmuştur.

1.1.1. Problem Cümlesi

Araştırma da problem cümlesi olarak "*Futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerilerinde farklı değişkenlerin bir etkisi var mıdır?*" sorusuna cevap aranacaktır.

1.1.1.1. Alt Problemler

- Futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerileri medeni durum değişkeni açısından farklılık göstermekte midir?
- Futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerileri eğitim durumu değişkeni açısından farklılık göstermekte midir?
- Futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerileri gelir düzeyi değişkeni açısından farklılık göstermekte midir?
- Futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerileri anne eğitim durumu değişkeni açısından farklılık göstermekte midir?
- Futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerileri baba eğitim durumu değişkeni açısından farklılık göstermekte midir?

- Futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerileri kaç yıldır spor yapması değişkeni açısından farklılık göstermekte midir?
- Alt problemlere bağlı olarak kadın futbolcularda iletişim beceri açısından değerlendirmeler yapılacaktır.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Sporun bireyin günlük yaşantısından uzaklaşmasına ve onun farklı meslek, düşünce ve farklı inanç sahibi kişilerle aynı ortamı paylaşmak ve kişiler arasında iletişimin güçlenmesi için önemli rolü üstlendiği söylenebilir (Aydın ve ark., 2017). Büyük iletişim gücüne sahip olan spor, dini, mesleği ve uyruğu fark etmeksizin her bir insan arasındaki bağların gelişmesinde psikoloji ve iletişim açısından sağlam temellere sahip olmasında önemli bir role sahiptir.

İletişim, bir duygunun ya da bir düşüncenin anlatımı, kol, el, konuşma, yazı, radyo, telefon gibi araç ve gereçlerden yararlanarak bir kişiden başka bir kişiye iletimi olarak tanımlanmaktadır (Demiral, 2000). İletişime duyguların, becerilerin, bilgilerin aktarılması ve olgu değişimi gibi anlamlar yüklemek mümkündür (Cüceloğlu, 2005). Geçmişten günümüze iletişim teknolojilerinin hızlı gelişimi spor alanında etkisini hissettirmektedir. Bu hızlı gelişim spor yapmayan insanlarla kıyasla sporla uğraşan kişilerde iletişim becerilerinin gelişimine büyük etkisinin olduğu düşünülmektedir (Aydın ve ark., 2017).

Spor, insanın davranışını, iletişim becerisini ve psikolojisini değiştirmesini onun sosyal ve akademik başarısını etkileyen önemli bir etkidir.

Bu çalışmanın amacı, futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesidir.

1.3. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada, futbol oynayan kadın sporcuları iletişim becerilerinin farkı değişkenler açısından incelenmesi üzerine araştırma yapılmıştır. Futbol oynayan kadın sporcuları iletişim becerilerinin farkı değişkenler açısından incelenmesi amacıyla 251 kadın sporculara 5 sorudan oluşan kişisel bilgi formu ile birlikte iletişim becerileri envanteri (45) olmak üzere toplam 50 soruluk anket, Google form aracılığı ile online ve yüz yüze görüşülerek yapılmıştır.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

- ✓ Araştırma katılan kadınların anket sorularına içtenlikle cevap verdikleri varsayılmıştır.
- ✓ Araştırmanın veri toplama sürecinde kullanılan anket formlarının araştırmanın amacına uygun olduğu varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma 18-29 yaş aralığında futbol oynayan kadın sporcular ile sınırlandırılmıştır.

1.6. Tanımlar

Spor, toplu ve ya tek başına yapılan, kendine mahsus kanunları olan, genelde, prensiplere dayanan zihinsel ve bedensel becerilerin verilmesini sağlayan eğitici ve eğlendirici bir uğraştır (Morpa, 1997)

İletişim, tüm canlılar için dış dünyanı algılama, yorumlama ve anlamlandırılmasıdır diye tanımlayabiliriz.

Futbol, on birer oyuncudan oluşan iki takım arasında, kendine özgü küresel bir topla oynanan takım sporudur. 21. yüzyıl itibarıyla 200'ün üzerinde ülkede 250 milyonu aşkın oyuncu tarafından oynanmakta olup dünyadaki en popüler spordur. (Wikipedia, 2021)

2. KURAMSAL TEMELLER VE KAYNAK ÖZETLERİ

2.1. Spor

Spor, dünyada dini, dili, ırkı birbirinden farklı insanları birleştiren, bireylerin bedensel ve ruhsal yeteneklerini, aklını kullanarak farklı yarışmalar içeren ve sıkı kurallara bağlı olan bir toplumsal etkinliktir (Hacıyev, 2011). Spor kavramı insanoğlunun ister hayatta kalma sürecinde, isterse de bir fiziksel aktivite olmakla her zaman hayatında var olmuş ve var olmaya devam edecektir. İnsanoğlunun doğuşundan gelişmesinin her evresinde hareket içgüdüğü yer almıştır. Bütün bunlar göz önüne alındığında, hareket en temel gereksinimlerden biridir.

Büyüme ve gelişme açısından sportif faaliyetler temel esaslardandır. Eğitimin kopmayacak parçalarından biri de spordur. İnsan organizmasının gelişmesi için büyük kas gruplarının katıldığı fiziksel etkinliklere bağlıdır (Kuter, 2012).

Bütün bunlara bakıldığında geçmişten günümüze spor, her kültürün bir parçası olmuştur. Birçok alanda olduğu gibi spor alanında da büyük gelişmeler olmuştur.

2.2. Kadın ve Spor

Geçişten bu günümüze kadar olan toplumsal cinsiyet kalıpları, yanlış inanışlar ön yargılar sonucunda kadınların spora katılımını kısıtlamıştır (Harris D. V., 1974). Toplum içerisinde kadınlar hep kısıtlanmış ve onlara biçilen rolü almışlardır. Kadınlar ve erkekler arasında psikolojik, sosyal ve fiziksel farklılıkların olduğunu söyleyen Coakle'ye(1978) göre bu inanış çok eski ve köklü bir yapıya sahiptir. Kadınların yetiştirilme tarzı ve içerisinde bulunduğu toplumla alakalı olarak spora karşı cesaretleri hep kırılmaktadır. Bu negatif düşünce yüzünden kadınlar sportif fırsatlardan uzak kalmak zorunda kalmışlar. Kadınların fizyolojik ve psikolojik açıdan futbol için yetersiz oldukları, futbolun erkeklere has bir spor olduğu düşüncesi toplumda yaygın bir hal almıştır. Gelenekler, erkeklerin ve kadınların toplumsal rolleri bu düşüncenin temelini oluşturmaktadır. Kadınların fizyolojik, sosyal ve psikolojik özelliklerinin futbol oynamaları ile ilgili, herhangi bir problem içermediği araştırmalar sonucunda görülmüştür (Günay, 2001)).

(Murray, 1978)) göre eğer kadınların başarı isteklerini artırabilirsek sporun kızların gelişimlerine katkı sağlayan bir tecrübe olacağını ve başarı isteklerini hırslarını göstermek için çok daha fazla kadın spora katılacaktır.

Toplum içerisinde var olan kadın erkek ayrımcılığı her alanda olduğu gibi, spor alanında da ön plandadır (Coakley J. A., 1990). Spor toplumun kültürel değerlerini

yansıtan sosyal bir etkidir (Park'a, 1987). Kadınların psikolojik, biyolojik özelliklerine göre ortaya çıktığı düşünülen, yetki eşitsizliği, fırsat eşitsizliği ve güç yapısındaki eşitsizliğe olan inanışları, önyargı ve ayrımcılık olarak kabul edilmiştir (Eitzen, Sociology of american sport. Dubuque, IA: William C. Brown. , 1978). Erkek ve kadın cinsiyet ayrımcılığında yapılan düzenlemelerin, kadın sporcu sayısının artmasında ve kadınların spora yönelmesinde çok büyük bir etkisi olmuştur (Coakley J. A., 1990).

Kadınların spora katılmalarını artıran faktörlerden biri de, kadın sporcularla ilgili yapılan tanıtım ve yayınlardır. Kız çocukları ve kadınlar sosyal gelişimle birlikte sporun içinde daha çok bulunma fırsatı elde etmişlerdir.

2.3. Futbol

İki rakip takım arasında oynanan, bir kaleci ve on kişiden oluşan futbol bir takım sporudur. Çoğu insan tarafından bir oyun olarak görülsede gençlere bedensel ve ruhsal olarak kazandırdığı sağlık gözardı edilemez. Bunun yanı sıra psikolojik ve sosyolojik gelişimlerine büyük katkıda bulunmaktadır (İnal, 2004).

Futbol, yalnızca Amerika ve Avrupa'da değil dünyanın hemen hemen her yerinde bilinen ve sevilen bir spordur. Geçmişten günümüze kadar futbol her döneme damgasını vurmuştur (ÇİLEM, 2014). Hem profesyonel, hem de amatör olarak dünyanın birçok yerinde sevilen, beğenilen ve büyük bir ilgi ile izlenen bir spor dalıdır. 21 yy'deki konumuyla hiçbir spor dalı futbol kadar önemli olmamıştır. Futbolun İngiltere'de yaygınlık gösterdiği düşüncesi sebebiyle, günümüzde oynanan futbolun ana ülkesinin İngiltere olduğu düşünülmektedir. Her kes bu düşüncenin doğru olduğunu söylemektedir.

Daha eski zamanlara bakılacak olunursa, Antik Yunan'da, Roma'da ve Çin'de 3.yy'da futbola benzer topla birçok oyunların oynandığı bilinmektedir. Azteklerin ve Mayalıların da futbola benzer oyunları oynadıkları düşünülmektedir. Eski zamanlarda Fransa halkının futbola verdiği isim "la houle", İtalya'da ise "calicia" olarak bilinmekteydi. Londra Belediye Başkanlığı ilk 1341 yılında oyunlar için sertifika verdiği söylenmektedir (Hoffman,2009).

Avrupa'da kapsamlı bir kural düzeni olmadan, topla oynanan günümüz oyunları 19.yy'a kadar yaygınlık göstermiştir. 19.yy'ın ortalarında İngilizlerin girişimi ile bu durum değişmiştir. Futboldaki şiddet ve saldırganlıklar İngilizlerin girişiminden sonra

yasaklanmış, futbol daha saygın ve güvenilir hale getirilmeye çalışılmıştır. İngiltere’de açılan okulun iki amacı vardı. İlki, gelişmekte olan orta sınıf erkek öğrencilerin disiplin problemleri üzerinde durmak, diğeri ise bu erkek öğrencilere bir değer kazandırmak. Futbolda bu öğrenme planının içine dâhil edilmiş oldu (Scheafer, 2011).

1841 yılında futbol topu tam küre şeklinde benimsenilmiş, ‘‘Cambridge Kuralları’’ adı altında ilk düzenli ve sistemli futbol kuralları 1848’de toplanmıştır. İlk futbol kulübünün modern temelleri Sheffield’de 1855 yılında atılmış, dünyadaki ilk futbol kulübünü 1860 yılında Londra’daki Harrow Okul öğrencileri kurmuştur (Anelli ve Neri 2006).

2000 yılında futbol bütün dünya geneline yayılmıştır. Bu gün dünyada hem amatör, hem de profesyonel olarak en çok sevilen, beğenilen ve büyük bir ilgi ile izlenen spor dallarından biri olan futbol halen yerini korumaktadır. 2006 yılında 207 Ulusal federasyon arasında yapılan bir ankete göre bu gün dünya çapında, 301.000 futbol derneğinde kayıtlı 38 milyon futbolcu bulunmaktadır. Toplan 265 milyon insanın futbol oynadığı düşünülmektedir (Scheafer, 2011).

2.3.1. Kadın Futbolu

Futbol sadece erkeklerin değil, kadınlarında oynadığı bir spor dalıdır. Kadınlar bir çok alanda olgu gibi spor alanında da geri planda tutulmuştur. Bu ayrımcılığın futbolda daha belirgin olduğu söylenebilir. Kadınlara olan ayrımcılık erkeklerle beraber kadınlar tarafından da yapılmaktadır. Kadın futbolunun olgunlaşmamasının en büyük nedeni bu ayrımcılık olmuştur. Toplum tarafından kadınlar her zaman farklı rollerde yer alsalar bile, bazı ülkelerde sosyolojik, kültürel, ekonomik ve ailevi sebeplerden dolayı futbol oynayamamışlardır.

Futbolun erkek oyunu olduğunu düşünen birçok kişi kadınların fizyolojik ve psikolojik durumlarının futbol oynamaya uygun olmadığını savunmaktadırlar. Yüce ve Günay(2001) toplumda bu durumun kadınlara ve erkeklere biçilen statüler yüzünden olduğunu vurgulamışlardır. Hem futbol oynayan, hem de futbol aktivitelerine katılan kadınların sadece Türkiyede değil aynı zaman da Dünyada da sayılarının artmasıyla birlikte, kadın ligleri kurulmuş, Dünya ve Avrupa şampiyonası yapılmış, Tam madalyalı bir Olimpiyat oyunu olmuştur. Uluslar ve kültürel farklılıklar yüzünden kadın futbolu iyi bir ilerleme gösterememiştir.

Günümüzde halen antrenörler, aileler ve taraftarlar kadın futbolunu ciddiye almıyor ve boşa zaman kaybı olduğunu savunuyorlar. Bu savunma yüzünden kadın futbolu beklenen noktaya gelememektedir. Kadın futbolunun finansal ve kültürel açıdan beklenen noktaya gelmesi için, FİFA'ya üye olan bütün federasyonların kadın futboluna destek çıkması gerekmektedir.

Kadın futbolun'da yalnızca federasyonların destek olması yeterli olmayacaktır. Federasyonların desteğiyle birlikte basının büyük bir katkısı gerekmektedir.

2.3.1.1. Kadın Futbolunun Tarihi

Kadın futbolunun tarihi eskilere dayanmaktadır. 1888 yılında Londrada ilk kadın futbol derneği kurulmuştur (Pfister G. , 2008). Kadınların erkek formaları ile oynaması o zamanlar ahlaki açıdan iyi karşılanmıyordu. Bundan endişe eden insanlar İngiliz Futbol derneğine bu durumu bildirmişlerdir. "Altın çağ " diye bilinen bu dönemde, bazı önlemler alınmaya başladı ve 1921 yılında Futbol Birliğinin resmen kadın oyunculara futbolu yasaklaması, çok küçük bir alanda futbol oynamaları ile sonuçlanmıştır (Pfister G. , 2008)

Çok büyük bir hızla büyüyen kadın futbolu, aynı hızla bir düşüş gösterdi. Erkeklerin savaştan dönmesi, fabrikalarda tekrardan çalışmaya başlaması, bu düşüşün en büyük sebebi olmuştur.

Zamanla toplum tarafından kadın futboluna olan ilgi azalmaya ve itibarını kaybetmeye başladı. Kadın futbol federasyonunun maliyesinde zaman içerisinde bir takım usulsüzlükler belirlendi ve İngiltere Futbol Federasyonu (FA) tarafından 1921 yılında kadın futbolu müsabakalardan men edildi. Bu yasağa karşı tüm üye klüpler kadın futboluna destek verdiler. Örgütlü kadın futbol yasağı yaklaşık 50 yıl boyunca devam etti (Meyn, 2001).

İvennes'te Pfister tarafından 1888'de İskoçyada ilk kadın futbol maçı yapıldı. İskoç Futbol Derneği 1892'de Glasgow'da kurallara dayalı bir maç gerçekleştirdi. (Pfister G. , 2008)

Yasakların kalkmasıyla beraber, bir çok kadın futbol takımı özellikle de, Dick and Kerr Ladies takımı önemli başarılarla imza atmıştır (Stefan, (2006) Klüp olarak bakıldığında Londra'da 1890'lı yıllarda ilk Kadın futbol takımları kurulmaya başlamıştır. Londranın Preston takımı bu klüpler içerisinde, en önemlisi ve ses getiren bir takım olmuştur (İmamoğlu, 2014).

20.yy'ın ilk yarısında İngiltere'den sonra diğer ülkeler ilk kez kadın futbolu ile tanışmışlardır. Sadece kadınlar tarafından 1902 yılında Fransa'da Femina Kadın Futbol Kulübü kurulmuştur. Avusturya 1923'te ilk kadın futbol takımını oluşturmuştur. 1918'te İsveçli kadınlar ilk futbol oyunu ile buluşmuşlardır. 1930'lu yıllardan beri Çekoslovakya'nın kadın takımı vardır. Çin Avrupa dışındaki ülkelerde kadın futbolu ile tanışan ilk ülkedir. Çin'de 1920'li yıllarda kadınlar kız okullarında kendi aralarında futbol maçı yaparlardı. Kadın futbolu 1940'lı yıllarda Avustralya'da büyük bir popüleriteye ulaşmıştır. Güney Afrika'da 1940'lı yıllardan bu zamana kadar kadınların futbol oynaması geleneksel bir hal almıştır (Williamson, 2007).

1930 yılında Almanya'da ilk kadın futbol takımı kurulmuştur. Almanya'da kadın futbol takımı hiç istenmeyen ve oynanılması hiç doğru bulunmayan bir yapı olarak görülmüştür. Kadın futbolunun istenmemesine rağmen, birden fazla takımlar kurulmuş ve kendi aralarında mücadele etmişler. Alman Futbol Derneği 1955 yılında kadın futbol takımının kurulmasını ve var olan bir takıma üye olmayı yasaklamıştır. Alman Futbol Derneği kadın futbolunun reddini 1957 yılında onaylamıştır. Bu karar tekrar gündeme gelerek, 1970 yılında kadın futbolcular tarafından dernek kurulmuş ve böylelikle 30.10.1970 yılında kadın futboluna Alman Futbol Derneği tarafından resmen izin verilmiştir (Gans and Horn, 2003).

2001 yılında Almanya'da kadın futbolunda büyük gelişimler olmuş, başarılar elde etmiş ve Avrupa şampiyonu olmuştur. Bu başarı sadece toplum tarafından değil, basın tarafından da fark edilmiştir. 4. Kez FIFA WM Kadın futbol şampiyonasında Alman kadın futbol takımı şampiyon olarak çok büyük bir gelişme göstermiş oldu. Almanyadaki kadın futbolunun gelişimi için bu FIFA Kadın Futbolu WM 2011 dönüm noktası olmuştur. 20. Yüzyıldan sonra "Kadın ve Futbol" kavramı artık yan yana gelerek konuşulmaya başlamıştır. Amerika ve Avrupa'da Kadın Futbolunun popülerliği 1930 ve 1940 yıllarında azalmaya başlamıştır. O dönemler'de kadın futbolu büyük bir ilerleme gösterememiş, 1957 yılında Almanya'da resmi olmayan bir şampiyona düzenlenmiştir. 1970- 1980 yıllarında Olimpiyat gelişim programı düzenlenmiş ve bu programdan sonra 15 bin kadın sporcu futbol takımlarına katılmaya başlamışlardır. Bu tarihlerden sonra birden fazla ülkede futbol klüpleri güçlü kadın takımları kurmaya başlayarak, kadın futbolunun gelişimine katkıda bulunmuşlardır. 500'ün üzerinde üniversite kadın futbol takımı kurmuş ve uluslararası şampiyonalara katılmışlardır (Lissa, 1998).

Günümüzde kadın futbolu büyük bir izleyici kitlesine ulaşmıştır. Uluslararası düzeyde düzenlenen turnuva ve şampiyonalar seyirciler tarafından büyük ilgi ile karşılanmaktadır. Atık bir çok ülkelerde kadın futbol ligi, Dünya ve Avrupa şampiyonaları, yerel ve uluslararası turnuvalar düzenlenmektedir.

2.3.1.2. Türkiye`de Kadın Futbolu

Türkiye`de ilk kadın futbol maçı 4 Temmuz 1954 senesinde İstanbul Kadınlar futbol takımı ile İzmir Kadınlar futbol takımı arasında oynanmıştır. 1971 yılında Türkiye`de ilk kadın futbol takımı “İstanbul Kız Futbol Takımı” adı ile kurulmuştur. Haluk Hekimoğlu`nun kendi gayretiyle 13 kişiden oluşan bu takım 1973 senesinde “Dostluk Spor” adını almıştır. İlerleyen zamanlarda kadın futboluna olan ilgi İzmir`de Filiz spor, Ankara`da Nazende Spor, İstanbul Pendik`te Derya Spor, İstanbul Kadıköy`de Atılım Spor gibi takımların kurulmasına sebep olmuştur. Kurulan bu takımlar istenilen düzeyde olmadığı için 1990`lı yıllara kadar büyük bir başarı kazanamamışlardır.

Kadın futbolu 1982 yılında “Dinar su Kız Futbol Takımı” ile daha da ön plana çıkmış, 1993 yılında lige katılan 16 takım, 4 gruba ayrılarak, 1. olan takımlar yarı finalde karşı karşıya gelmişlerdir. Türkiye şampiyonası finalini, yarı finali kazanan Acarlar ve Dinar su kadın futbol takımı, Ankara`da yapılan Başbakanlık kupası maçından önce oynadılar. Dinar su Kız Futbol takımı bu müsabakanın şampiyonu oldu. 1994-1995 yılında bu sefer 22 takımın 4 guruba ayrılarak katıldığı lig düzenlendi (Acar, 1995). 1998 yılında, Dinar su oynadığı ligde bütün kadın futbol takımlarını yenerek kendi gücünü göstermiş oldu (Hürkan, 2003).

Türkiye deplasmanlı kadınlar birinci liginde 2000-2001 sezonunda toplam 12 takım mücadele etmiştir.

Kadın futbolu, kulüplerde yaşanan gelişim sürecinden sonra, çeşitli finansal, idari ve sosyal problemler sonucu ivme kaybetmeye başlamıştır. Lige üye olan kadın takımları ardı-ardına kapanmış ve bunun sonucunda 2003 yılında kadın futbol ligi durdurulmuştur. Bu yılda milli takım faaliyetleri `de askıya alınmıştır. 2005 yılında 19 yaş altı futbolcuların oynadığı ve 8 takımın katıldığı küçük bir turnuva ile tekrardan canlandırılmaya başlanmıştır. Ankara Gazi Üniversitesi Spor Kulübü bu turnuvanın galibi olmuştur. Milli U-19 kadın futbol takımı bu turnuvanın sonunda kurulmuştur (Hürkan, 2003).

2005-2006 futbol sezonunda, 15 takımın katıldığı ve 3 grup şeklinde oynanan kadın ligi deplasmanı kurulmuştur. Bu kadın liginin de şampiyonu Ankara Gazi Üniversitesi Spor Kulübü olmuştur. Yıldızlar Kategorisi turnuvası da aynı yıl içinde düzenlenmiştir. 25 takımın katılımıyla düzenlenmiş 2007-2008 sezonu kadınlar futbol ligi büyükler kategorisinin şampiyonu son iki yılda olduğu gibi, yine Gazi Üniversitesi Kadın Futbol Takımı olmuştur. Türkiye'deki kadın futbol ligi, Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) Amatör İşler Departmanlığına bağlıdır. Türkiye'deki lisanslı kadın futbolcu sayısı 300 iken, 2007-2008 futbol sezonunda bu sayı 500-600-e kadar yükselmiştir (Göktepe, 2008).

Türkiye'de üniversiteler arası olan futbol müsabakası 2005 yılında düzenlenmiş ve her yıl devam ettirilmektedir. 2006 yılında üniversiteler arası plaj futbol maçlarının başlaması, aynı yıl içerisinde ilköğretimde yıldızlar kategorisi kadın futbol maçlarının olması, 2007 yılında hem liselerarası, hem de ilköğretimde kadın futbol maçlarının düzenlenmesi, kadın futbolunun gelişiminin hızlanmasına ve kadınların futbola olan ilgilerinin artmasına ve futbolla ilgilenmelerine sebep olmuştur.

Milli takımlarımızda 2008 yılından beri 3 kategori bulunmaktadır. Bu kategoriler şöyle sıralanmıştır, A milli takımı, 19 yaş altı milli takımı (U-19), 17 yaş altı milli takımı (U-17). Uluslararası resmi yarışlarda kadın milli futbol takımlarımızın başarısı bulunmamaktadır. Ama Şili'de düzenlenen 20. Liseler Futbol Şampiyonasında Türkiye'yi temsil eden Ankara Kayabayazıtöğlü Lisesi Kadın futbol takımı dünya 3. Olmuştur.

Geçmişten günümüze kadar kadın futboluna olan ilgi her geçen yıl artmaktadır. Son yıllarda Türkiye'de en popüler sporlardan biri futbol olmuştur. Kadınların bütün spor anlarında yer alması, futbolda da kendi etkisini göstermiş ve ülkemizin her bölgesinde kadın futbol takımları kurulmaya başlamıştır.

2.4. İletişim Kavramı

İletişim sözcük olarak Fransız kelimesi “communicatio” sözünün karşılığıdır. İnsanın tüm hayatını kapsayan iletişim insanoğlunun gelişimine büyük etki eden unsurdur. İnsan varoluşundan itibaren yaşamı boyunca hep iletişim kurma ihtiyacı duyar. Bireyler arasında meydana gelen duygu ve düşünce alışverişinin oluşmasında iletişimin önemli bir rolü vardır.

Toplumda sağlıklı bir yapı ve insanlarda güvenilir ilişkiler kurulmasında iletişimin rolü çok büyüktür. İnsanlar arasında mesajların doğru şekilde aktarılması ortaya çıkan iletişimin gelişmesini sağlamaktadır. İyi bir iletişim kurmanın yolu, insanın beklentilerini karşılayabilmekten, empati kurmaktan ve insanları anlamaktan geçmektedir (Kılıç, 2005).

Berlo'ya göre "amaçlı olarak etkilemek, değiştirmek için iletişim kurarız". Böylece, birey için iletişimin temel amacı, kendisi ile çevre arasında olumsuz olan ilişkiyi etkileyebilmek, bu ilişkiyi yönlendirebilmek ve dış güçlerin hedefi olmak yerine, kendisini güçlü kılabilmeyi sağlayabilmektir. Bu bağlamda iletişim, insanın kendisi ve kendi yaşamı üzerinde etkin ve belirleyici olabilme çabasıdır (Zillioğlu, 2003). Bir sosyal yapı içinde iletişime ihtiyaç göstermeyen hiçbir iş yoktur. İletişim insanların birbirlerini anlamaları için gerekli olan en önemli araçtır. İletişim, bir çok amaca ulaşmak için, kelimelerin, birden fazla yüz ifadesinin, vucut hareketlerinin ve bunun gibi simgelerin kullanılmasıdır.

2.4.1. İletişimin Amacı ve Önemi

İnsanların birbirlerini anlaya bilmesi için iletişim becerilerini kullanması çok önemlidir. İletişim becerileri olmadan hiç bir şeyi anlayamaz ve ona karşılık veremezdik. Hayatımızın vazgeçilmez ve temel faktörlerinden biri de iletişim kavramıdır.

Geçmiş zamanlarda insanoğlu kendi aralarında sadece sesler, çığlıklar ve hareketlerle iletişim kurarlardı. Ama şimdi, insanlar kendi düşüncelerini, hareketlerini, duygularını kolay bir şekilde karşısındaki insana anlata bilmektedir. Tam bir teknoloji devrinde yaşadığımız için, dünyanın bir ucundan diğer ucuyla iletişim kurmak artık çok daha kolay bir hale gelmiştir.

İletişim, insanların toplumsallaşmalarının bir yansıması olarak ortaya çıkmıştır. Bu gün insanın yaradılışı kadar geçmişi olan iletişim, artık bir bilim dalı olarak görülmektedir. İletişim, bilgi aktarma, bilgi üretme ve anlandırma sürecidir. İletişimin temel amacı, gruplar, insanlar ve örgütler arasındaki ilişkilerin gelişmesini hedefleyen bir süreçtir. İnsan ihtiyaçlarının bireyin temel faaliyetleri'nin merkezinde yer alan iletişim, sosyal etkileşim aracıdır.

İletişim sadece insanlar arasındaki değil, kurumların, örgütlerin, ve yapıların gelişiminde de büyük bir etkisinin olduğu göz ardı edilemez.

2.4.2. İletişim ve Futbol

Spor alanı içerisinde incelenmesi gereken en önemli konulardan biri de iletişim kavramıdır. İletişim kavramının sporcu performansına büyük katkısı olduğu söylenebilir. İletişim sporun bütün alanlarını kapsayan ve her zaman etkili olan geniş bir kavramdır.

İletişimi etkin kullanma yeteneği herhangi bir meslekte ve insan ilişkilerinde büyük bir role sahiptir. Spor alanında kazanılabilecek başarıların temelinde takım içerisinde olan sporcu ve antrenör ilişkisi önemli etkindir. Özellikle takım sporlarında antrenörlerin oyunculara taktik ve yöntemleri doğru, anlaşılır ve etkili iletişim yolu ile aktarması takımın başarılı olmasına katkı sağlayan etkili bir yöntemdir. Burada etkili iletişimin sporcuların başarıya odaklanmada, moral ve motivasyonun en üst düzeyde olmasında büyük bir payının olduğu söylenebilir.

Futbol sahalarında takım oyuncularını arasında iyi ilişkilerin kurulması her oyuncuda pozitif bir enerjinin oluşmasına yol açar. Takımda genellikle lider pozisyonunda bulunan antrenörlerin sporcularla arasında olan ilişkilere özen göstermeleri, sporcuların başarıya yönelik odaklanmalarına yardım eder. Burada antrenörlerin dikkat ettiği en önemli nokta iletişimde etkili olan beden dilidir.

Hangi spor alanı olursa olsun etkili iletişim her zaman sporcuyu başarıya odaklayan en etkili araçtır.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Futbol oynayan 251 kadın sporcuya “İletişim Becerileri Envanteri “ uygulanarak futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmış olan bu araştırma betimsel araştırma deseninin bir çeşidi olan tarama araştırma modelindedir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 18 ve 29 yaş aralığında futbol oynayan 251 kadın katılımcı sporculardan oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Çalışmamızda veri toplama aracı olarak Ersanlı ve Balcı (1998) tarafından 45 sorudan oluşan, 5’li likert tipi “İletişim Becerileri Envanteri” kullanılmıştır. Araştırmaya katılan 251 kadın sporcuya 5 sorudan oluşan demografik bilgi formu ile birlikte iletişim becerileri envanteri 45 olmak üzere toplam 50 soruluk anket, google form aracılığı ile online ve yüz yüze görüşülerek yapılmıştır. Son hali 1998 yılında verilen envanter, 5’li likert tipi bir ölçektir.

Ölçeğin puanlanması: Her zaman 5, Hiçbir zaman 1, şeklinde puanlanacaktır. Ölçeğin genelinden alınabilecek en yüksek puan 225 en düşük puan ise 45 dir. Envanter zihinsel, duygusal ve davranışsal açıdan iletişim becerilerini ölçmektedir. Her bir boyutu ölçen 15 madde vardır. Her boyuta giren maddeler aşağıda görülmektedir.

- Zihinsel :1 ,3, 6, 12, 15, 17, 18, 20, 24, 28, 30, 33, 37, 43, 45
- Duygusal : 5, 9, 11, 26, 27, 29, 31, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 42 ,44
- Davranışsal : 2, 4, 7, 8, 10, 13, 14, 16, 19, 21, 22, 23, 25, 32, 41

Her alt ölçek ayrı ayrı değerlendirileceği gibi ölçeğin toplam puanına alınarak bireyin genel iletişim beceri düzeyi de belirlenebilir. Her bir alt ölçekten alınabilecek en yüksek puan 75 en düşük puan ise 15 dir. Hangi alt ölçekteki puanı yüksek ise iletişim becerisi açısından o alt boyutta daha iyi olduğu söylenebilir. Ölçeğin tamamı için ise,

puanların yüksekliği o bireyin iletişim beceri düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir (Ersanlı K., 1998)

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmanın yürütülmesi hususunda Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurul Kararı (Karar No:10.11.2021-1820) ile onay alınmıştır. Araştırmada, veri toplama aracı olarak yüz yüze ve online google form aracılığı ile anket toplama yöntemi kullanılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Bu araştırmada futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerilerinin

- eğitim durumu
- medeni durumu
- baba eğitim durumu
- anne eğitim durumu
- kaç yıldır spor yapması (Spora ilk başladıkları yıldan itibaren)
- gelir düzeyi
(gelir=gider) orta gelir düzeyi, (gelir > gider) yüksek gelir düzeyi
(gelir < gider) düşük gelir düzeyi

gibi farklı değişkenlere bağımlı olarak,

- duygusal,
- zihinsel
- davranışsal

zellikleri incelenmiştir. Çalışmada 18-29 yaş arası futbol oynayan kadın bireyler dahil edildi.

Elde edilen tüm istatistiksel verilerin hesaplamaları SPSS 22.0 V istatistik paket programında yapılmıştır. Elde edilen verilere bağlı olarak araştırmanın istatistiksel analizinde normallik testi, bağımsız örnekleme t-testi ve Kruskal-Wallis testi kullanıldı

4. BULGULAR

Araştırmadan elde edilen verilerin istatistiksel analizinde, normallik testi, bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizinin parametrik karşılığı olmayan Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır.

Gönüllü olarak katılan kadın sporcuların kişisel bilgi formundaki demografik özelliklerine göre normal dağılıp dağılmadığı One-Kolmogorov Smirnov testi ile yapılmış ve sonuçlar ait veri istatistikleri Tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1. Katılımcıların demografik özellikleri-Kolmogorov-Smirnov testi.

	N	Sıra Ortalama	Std. Sapma	Kolmogorov-Smirnov Z	P-değeri
Medeni Durum	251	1,05	0,22	8,56	0,00
Eğitim Durum	251	3,80	1,18	4,28	0,00
Kaç yıldır spor yapma	251	1,86	0,84	4,40	0,00
Gelir Düzeyi	251	2,17	0,57	5,62	0,00
Anne Eğitim Durumu	251	1,87	0,72	3,79	0,00
Baba Eğitim Durumu	251	1,92	0,71	3,91	0,00

Yapılmış olan Kolmogorov-Smirnov Z testinde katılımcıların medeni durumu, eğitim durumu, kaç yıldır spor yapma durumu, gelir düzeyi, anne eğitim durumu, baba eğitim durumundaki verilerin normal dağılmadığı Tablo 4.1’de bulunmuştur.

Katılımcıların bekar ve evli medeni halinin iletişim becerilerinin alt boyutlarında sıra ortalaması değerleri ve standart sapmaları Tablo 4.2’de verilmiştir.

Tablo 4.2. Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Sıra Ortalama Ve Standart Sapmaları

Medeni Durum	N	İletişim Zihinsel	İletişim Duygusal	İletişim Davranışsal	İletişim Toplam Puan
		Sıra Ortalama ± Std.Sapma	Sıra Ortalama ± Std.Sapma	Sıra Ortalama ± Std.Sapma	Sıra Ortalama ± Std.Sapma
Bekar	238	50,50±5,21	49,42±6,25	52,34±2,79	152,26±14,28
Evli	13	56,23±6,22	54,30±9,64	57,93±6,36	168,46±22,22

İletişim becerilerinin alt boyutlarına göre sıra ortalama değerleri ve standart sapmaları Tablo 4.2’de verilmiştir. 251 kadın katılımcının 238’i bekar, 13’ü evli bireylerden oluşmaktadır.

Tablo 4.3. İB Alt Boyutlarının Medeni Duruma Göre Ortalama Değerleri ve Standart Sapmaları ve Karşılaştırmaları

Medeni Durum	N	Sıra Ortalaması	Std. Sapma	Mann-Whitney U	P- değeri
İletişim Zihinsel	251	50,80	5,40	737,500	0,001**
İletişim Duygusal	251	49,68	6,53	1097,000	0,077
İletişim Davranışsal	251	52,37	6,48	905,000	0,012*
İletişim Toplam Puan	251	153,10	15,16	861,500	0,007**

*p<0,05 **p<0,01

Sporcuların medeni durumlarına bağlı olarak iletişim becerileri arasında fark olup olmadığı Mann-Whitney U testi ve Kruskal-Wallis testi ile analiz edildi. Kruskal-Wallis testine göre İletişim becerilerinin duygusal alt parametresinde medeni duruma göre herhangi bir fark olmadığı Tablo 4.3’de saptanmıştır (p>0.05).

Tablo 4.3'te katılımcıların medeni duruma bağlı olarak İletişim toplam puanı, Zihinsel ve Davranışsal alt parametrelerinde istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görüldü ($p<0.05$).

İletişim becerilerinin alt boyutlarına göre katılımcıların eğitim düzeyine bağlı olarak ortalama değerleri, standart sapmaları ve Kruskal-Wallis testi Tablo 4.4'de verilmiştir.

Tablo 4.4. Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre İletişim becerilerinin Ortalama Değerleri, Standart Sapmaları ve Karşılaştırılması

Eğitim Durumu	N	Sıra Ortalama	Std. Sapma	P değeri	
İletişim Zihinsel	Ortaokul(1)	9	53,88	5,88	0,170 Anlamlı Fark Yok
	Lise(2)	37	52,54	5,79	
	Önlisans(3)	28	50,07	5,31	
	Lisans(4)	110	50,18	4,99	
	Yüksek lisans(5)	54	50,68	5,62	
	Doktora(6)	13	51,00	5,75	
	Toplam	251	50,80	5,40	
İletişim Duygusal	Ortaokul(1)	9	50,77	4,20	0,052 Anlamlı Fark Yok
	Lise(2)	37	48,45	6,18	
	Önlisans(3)	28	47,78	5,6	
	Lisans(4)	110	49,11	5,99	
	Yüksek lisans(5)	54	51,55	7,29	
	Doktora(6)	13	53,46	9,04	
	Toplam	251	49,68	6,53	
İletişim Davranışsal	Ortaokul(1)	9	57,55	6,98	0,000** (1)>(3),(4),(5) (2)>(3),(4),(5)
	Lise(2)	37	56,00	7,11	
	Önlisans(3)	28	50,35	4,97	
	Lisans(4)	110	51,15	5,51	
	Yüksek lisans(5)	54	52,05	7,03	
	Doktora(6)	13	54,53	7,24	
	Toplam	251	52,37	6,48	
İletişim Toplam Puan	Ortaokul(1)	9	162,00	13,68	0,044* (1)>(3),(4) (2)>(3),(4)
	Lise(2)	37	156,89	16,42	
	Önlisans(3)	28	148,00	12,03	
	Lisans(4)	110	150,83	12,84	
	Yüksek lisans(5)	54	154,70	17,05	
	Doktora(6)	13	159,76	21,85	
	Toplam	251	153,10	15,16	

* $p < 0,05$ ** $p < 0,01$

Sporcuların eğitim durumlarına bağlı olarak iletişim becerileri arasında fark olup olmadığı Tablo 4.4’de Kruskal-Wallis testi ile analiz edildi.

Tablo 4.4’e göre eğitim durumuna bağlı olarak ortaokul 9, lise 37, önlisans 28, lisans 110, yüksek lisans 54, doktora 13 katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcı dağılımları açısından lisans düzeyinde olanların en fazla olduğu görülür. Bu durum eğitim düzeyi ile orantılıdır. Aynı zamanda İB açısından değerlendirildiğinde, İletişimin Davranışsal, ve İletişim Toplam Puanında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptandı ($p < 0.05$). Bununla beraber İletişim Zihinsel ve İletişim Duygusal alt parametresinde eğitim durumuna göre herhangi bir fark olmadığı bulunmuştur ($p > 0.05$).

Katılımcıların gelir düzeyine bağlı olarak iletişim becerilerinin alt boyutlarına göre ortalama ve standart sapma değerleri, Tablo 4.5’de verilmiştir.

Tablo 4.5 Katılımcıların Gelir Düzeylerine Göre İletişim Becerilerinin Alt Boyutlarının Ortalama Ve Standart Sapma Değerleri Ve Karşılaştırılması.

Gelir Durumu		N	Ortalama	Std. Sapma	P değeri
İletişim Zihinsel	Yüksek Gelir(1)	23	52,30	5,26	0,112
	Orta Gelir(2)	162	51,06	5,49	
	Düşük Gelir(3)	66	49,63	5,09	
	Toplam	251	50,80	5,40	
İletişim Duygusal	Yüksek Gelir(1)	23	49,04	6,96	0,133
	Orta Gelir(2)	162	50,27	6,44	
	Düşük Gelir(3)	66	48,45	6,51	
	Toplam	251	49,68	6,53	
İletişim Davranışsal	Yüksek Gelir(1)	23	53,86	7,39	0,000**
	Orta Gelir(2)	162	53,24	6,31	
	Düşük Gelir(3)	66	49,74	5,90	
	Toplam	251	52,37	6,48	
İletişim Toplam Puan	Yüksek Gelir(1)	23	155,21	16,13	0,009**
	Orta Gelir(2)	162	154,90	15,41	
	Düşük Gelir(3)	66	147,95	13,09	
	Toplam	251	153,10	15,16	

** $p < 0,01$

Sporcuların gelir durumlarına bağlı olarak iletişim becerileri arasında fark olup olmadığı tablo 4.5’de Kruskal-Wallis testi ile analiz edildi.

Tablo 4.5’ye göre gelir duruma bağlı olarak İletişimin Davranışsal alt parametresinde ve toplam skorunda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptanmıştır($p<0.05$). Gelir durumuna bağlı olarak iletişim becerilerine fark olup olmadığına baktığımızda gelir düzeyi düşük orta ve yüksek gelirlerine göre bir fark olmadığını gördük. İletişimin zihinsel ve duygusal parametrelerinin gelir durumuna göre değişmediği bulunmuştur ($p>0.05$).

Katılımcıların anne eğitim durumuna bağlı olarak iletişim becerilerinin ortalama değerleri ve standart sapmaları Tablo 4.6’de verilmiştir.

Tablo 4.6 Anne Eğitim Durumuna Bağlı Olarak İletişim Becerilerinin Ortalama Değerleri, Standart Sapmaları Ve Karşılaştırmaları.

Anne eğitim durumu		N	Ortalama	Std. Sapma	P değeri
İletişim Zihinsel	Ortaokul(1)	83	51,02	5,17	0,020* (2)<(3)
	Lise(2)	117	50,01	5,55	
	Üniversite(3)	51	52,23	5,19	
	Toplam	251	50,80	5,40	
İletişim Duygusal	Ortaokul(1)	83	49,69	5,95	0,990 Anlamlı Fark Yok
	Lise(2)	117	49,61	6,73	
	Üniversite(3)	51	49,80	7,07	
	Toplam	251	49,68	6,53	
İletişim Davranışsal	Ortaokul(1)	83	53,16	6,66	0,073 Anlamlı Fark Yok
	Lise(2)	117	51,35	6,27	
	Üniversite(3)	51	53,45	6,44	
	Toplam	251	52,37	6,48	
Toplam Puan	Ortaokul(1)	83	154,20	14,28	0,049* (2)<(3)
	Lise(2)	117	151,05	15,65	
	Üniversite(3)	51	156,03	15,03	
	Toplam	251	153,10	15,16	

* $p<0,05$

Sporcuların annelerinin eğitim durumlarına bağlı olarak iletişim becerileri arasında fark olup olmadığı Tablo 4.6’te Kruskal-Wallis testi ile analiz edildi.

İletişimin davranışsal ve duygusal parametrelerinin annelerin eğitim durumuna göre değişmediği Tablo 4.6’de bulundu ($p>0.05$).

Tablo 4.6’ya göre annenin eğitim düzeyine bağlı olarak İletişim zihinsel ve İletişim toplam puanında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptandı ($p<0.05$).

Katılımcıların baba eğitim durumuna bağlı olarak iletişim becerilerinin alt parametrelerine göre standart sapmaları ve ortalama değerleri, Tablo 4.7’de verilmiştir.

Tablo 4.7 Katılımcıların Baba Eğitim Durumuna Bağlı Olarak İB Ve Alt Parametrelerine Göre Standart Sapmaları Ve Ortalama Değerleri Ve P Değerleri

	Baba Eğitim Durumu	N	Ortalama	Std. Sapma	P değeri
İletişim Zihinsel	Ortaokul(1)	74	51,08	5,49	0,102 Anlamlı Fark Yok
	Lise(2)	122	50,17	5,45	
	Üniversite(3)	55	51,81	5,06	
	Toplam	251	50,80	5,40	
İletişim Duygusal	Ortaokul(1)	74	49,10	5,79	0,724 Anlamlı Fark Yok
	Lise(2)	122	49,78	6,74	
	Üniversite(3)	55	50,21	7,04	
	Toplam	251	49,68	6,53	
İletişim Davranışsal	Ortaokul(1)	74	52,66	6,01	0,100 Anlamlı Fark Yok
	Lise(2)	122	51,67	6,78	
	Üniversite(3)	55	53,56	6,31	
İletişim Toplam Puan	Ortaokul(1)	74	153,01	13,70	0,143 Anlamlı Fark Yok
	Lise(2)	122	151,89	15,98	
	Üniversite(3)	55	155,92	15,07	
	Toplam	251	153,10	15,16	

Katılımcıların babalarının eğitim durumlarına bağlı olarak iletişim becerileri arasında fark olup olmadığı tablo 4.7’de Kruskal-Wallis testi ile analiz edildi.

Babanın eğitim düzeyine bağlı olarak İletişimin hiçbir parametresinde babaların eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı görüldü ($p>0.05$).

Tablo 4.8’de katılımcıların spor yapma yıllarının iletişim becerilerinin alt parametrelerine göre ortalama değerleri, standart sapma değerleri ve Kruskal-Wallis testi verilmiştir.

Tablo 4.8. Katılımcıların Spor Yapma Yıllarına Bağlı Olarak İletişim Becerilerinin Karşılaştırmaları.

Kaç yıldır spor yapma		N	Ortalama	Std. Sapma	P değeri
İletişim Zihinsel	1-2 yıl (1)	108	49,68	5,20	0,011* (1)<(3)
	3-4 yıl (2)	68	51,11	5,34	
	5+ (3)	75	52,12	5,47	
	Toplam	251	50,80	5,40	
İletişim Duygusal	1-2 yıl (1)	108	48,79	6,59	0,165 Anlamlı Fark Yok
	3-4 yıl (2)	68	50,14	6,55	
	5+ (3)	75	50,53	6,35	
	Toplam	251	49,68	6,53	
İletişim Davranışsal	1-2 yıl (1)	108	50,75	5,63	0,001** (1)<(3)
	3-4 yıl (2)	68	52,33	5,92	
	5+ (3)	75	54,74	7,41	
	Toplam	251	52,37	6,48	
Puan	1-2 yıl (1)	108	149,48	13,80	0,003** (1)<(2),(3)
	3-4 yıl (2)	68	154,10	14,73	
	5+ (3)	75	157,42	16,30	
	Toplam	251	153,10	15,16	

*p<0,05 **p<0,01

Katılımcıların spor yapma yıllarına bağlı olarak iletişim becerileri arasında fark olup olmadığı Tablo 4.8’de Kruskal-Wallis testi ile analiz edildi.

Tablo 4.8’e göre spor yapma yılına bağlı olarak İletişimin Davranışsal, Zihinsel alt parametrelerinde ve İletişim toplam skorunda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptandı (p<0.05). İletişimin duygusal alt parametrelerinin sporla uğraşma yılına göre değişmediği bulundu (p>0.05).

5. TARTIŞMA

Futbol Oynayan Kadın Sporcuların İletişim Becerilerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi Araştırmamız'a 238'i bekar 13'ü ise evli olan toplam 251 kadın sporcu katılmıştır. Yapılan araştırmada futbol oynayan kadın sporcuların iletişim becerilerinde medeni durumları, gelir durumları ve kaç yıl spor yapma durumunun etkisinin olduğu görüldü.

Sporcuların medeni durumlarına bağlı olarak iletişim becerileri arasında fark olup olmadığı Tablo 4.3'de Mann-Whitney U testi ile test edildi. Katılımcıların çoğunu bekar kadınlar oluşturmaktadır.

Medeni duruma bağlı olarak İletişim toplam puanı, Zihinsel ve Davranışsal alt parametrelerinde istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görüldü. Duygusal alt parametresinin medeni duruma göre herhangi bir fark olmadığı saptandı.

Sporcuların eğitim durumlarına bağlı olarak iletişim becerileri arasında fark olup olmadığı Kruskal-Wallis testi ile analiz edildi. Ortaokul 9, lise 37, ön lisans 28, lisans 110, yüksek lisans 54, doktora 13 olan katılımcıların analiz sonuçları verilmiştir.

Eğitim durumuna bağlı olarak yalnızca İletişimin Davranışsal alt parametresinde ve İletişim Toplam skorunda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptandı. Eğitim düzeyi arttıkça duygusal iletişim yetenekleri artmaktadır. İletişimin diğer parametrelerinde eğitim durumuna göre herhangi bir fark olmadığı bulundu. (Özdemir, 2017)'in kadın voleybol ve futbolcularda iletişim becerileri ve saldırganlık düzeylerinin incelenmesi çalışmasında kadın futbolcuların eğitim durumları açısından iletişim ve saldırganlık ölçeği alt boyutlarından elde ettikleri puanların farklılaşmadığı tespit edilmiştir. (Ramazan, 2008)'de futbolcuların saldırganlık alt boyutlarına ve toplamına ait puan ortalamalarının eğitim düzeylerine göre farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesinde; ilköğretim, lise ve üniversite mezunu olan futbolcuların, saldırganlık alt boyutlarına ve toplamına ait puan ortalamalarının anlamlı düzeyde fark olmadığı tespit edilmiştir. (Yıldırım, 2021) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iletişim becerileri ile öz yeterlilik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi adlı çalışmasında, eğitim düzeyi değişkeni ile iletişim becerileri düzeyi arasında anlamlı bir fark bulamamıştır. Yine, (Aksoy, 2019), farklı klasmanlarda görev yapan futbol hakemlerinin iletişim becerileri ve özgüven düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi adlı çalışmasında, futbol hakemlerinin eğitim durumlarına göre iletişim becerileri ile iletişim becerileri arasında anlamlı farklılık

tespit etmiştir. Mevcut çalışma ile, eğitim durumu değişkeni ile iletişim ilkeleri temel becerileri alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Özdemir'in Ramazan'ın ve Yıldırım'ın yapılan çalışması ile yapılmış olan araştırmamızın uyumsuz olduğu, Aksoy'un araştırması ile uyumluluk gösterdiği saptanmıştır.

Sporcuların gelir durumlarına bağlı olarak iletişim becerileri arasında fark olup olmadığı Kruskal-Wallis testi ile analiz edildi. Gelir duruma bağlı olarak İletişimin Davranışsal alt parametresinde ve toplam skorunda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptandı. (Özdemir, 2017) kadın futbolcularda aylık gelir durumları açısından iletişim ve saldırganlık düzeylerinin farklılaşmadığını saptanmıştır. Gelir düzeyi arttıkça genel ve duygusal iletişim yetenekleri artmaktadır. İletişimin zihinsel ve duygusal parametrelerinin gelir durumuna göre değişmediği bulundu. (Ulukan, 2012) sonuçlarında ailenin aylık gelir değişkenine göre sporcuların iletişim beceri düzeylerinde anlamlı farklılık saptanmıştır. Ulukan, ailenin aylık geliri yüksek olan sporcuların sosyal yaşantılarının daha aktif geçirmeleri sonucu iletişim becerilerinin arttığı söylenebilir. Yapılan bu çalışmalar araştırmamızla uyumluluk göstermektedir.

Sporcuların annelerinin eğitim durumlarına bağlı olarak iletişim becerileri arasında fark olup olmadığı Kruskal-Wallis testi ile analiz edildi. Annenin eğitim düzeyine bağlı olarak İletişimin Zihinsel alt parametresinde ve İletişim Toplam skorunda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptandı. İletişimin Davranışsal ve İletişim Duygusal alt parametrelerinin annelerin eğitim durumuna göre değişmediği bulundu.

Sporcuların babalarının eğitim durumlarına bağlı olarak iletişim becerileri arasında fark olup olmadığı Kruskal-Wallis testi ile analiz edildi. Babanın eğitim düzeyine bağlı olarak İletişimin hiçbir parametresinde babaların eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı görüldü. Babanın eğitim durumu sporcuların eğitim durumunu etkilememiştir.

Sporcuların spor yapma yıllarına bağlı olarak iletişim becerileri arasında fark olup olmadığı Kruskal-Wallis testi ile analiz edildi. Solak (2011) tarafından yapılan araştırmada 1-2 yıldır, 3-5 yıldır, 5 yıl ve üstü bir süredir spor yapanların yıkıcı saldırganlık, atılğanlık, genel saldırganlık ve empatik eğilim puanları açısından anlamlı bir farklılık bulunmazken, 1 -2 yıldır ve 3- 5 yıldır spor yapan öğrencilerin edilgen saldırganlık puanları 5 yıl ve üstü bir süredir spor yapanların edilgen saldırganlık puanlarından daha yüksek bulunmuştur. Yine Yılmaz'ın (2013),

araştırması da Solak'ın bulgularıyla örtüşmektedir. Kızmaz'ın (2004) yaptığı araştırmada sporcunun spor yapma yılı arttıkça, sosyal olgunluk ve sosyal beceri yönünün başkalarını haklarını tanıyan, kendine güven duyan, başkalarına zarar vermekten kaçınma özelliklerinin geliştiğini belirtmektedir. Bu çalışmalar yapılan araştırma ile benzerlik göstermektedir.

Spor yapma yılına bağlı olarak İletişimin Davranışsal, Zihinsel alt parametrelerinde ve İletişimin toplam skorunda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu saptandı. İletişimin Davranışsal alt parametrelerinin sporla uğraşma yılına göre değişmediği bulundu.

6. SONUÇ

Bu kısımda araştırma sürecinde elde edilen bulgular ve yoruma dayalı sonuçlar belirtilmektedir. Çalışma sonucunda katılımcıların medeni durumu, eğitim durumu, kaç yıldır spor yapma durumu ve gelir düzeyi, anne eğitim durumu, baba eğitim durumunda normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir.

Katılımcıların medeni durumlarına bağlı olarak iletişim becerilerinin toplam puanında, iletişim zihinsel ve davranışsal alt parametresinde istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu ama iletişim duygusal alt parametresinde bir fark olmadığı tespit edilmiştir.

Çalışma sonucunda eğitim durumuna bakıldığında, iletişimin sadece davranışsal alt parametresinde ve iletişim toplam skorunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, iletişimin duygusal ve iletişimin zihinsel alt parametresinde anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir.

Sporcuların gelir durumuna göre bakıldığında iletişimin davranışsal alt parametresinde ve toplam puanında anlamlı bir fark olduğu, iletişim zihinsel ve iletişim duygusal alt parametresinde anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir.

Baba eğitim düzeyine bakıldığında, iletişimin hiçbir parametresinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görüldü.

Çalışmada anne eğitim durumuna bakıldığında iletişimin zihinsel alt parametresinde ve iletişimin toplam puanında anlamlı fark olduğu, iletişim duygusal ve iletişim davranışsal alt parametresinde anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir.

Son olarak spor yapma durumuna göre iletişim toplam puanında, iletişim davranışsal ve iletişim zihinsel alt parametresinde anlamlı bir fark olduğu, iletişim duygusal alt parametresinde bir fark olmadığı tespit edilmiştir.

KAYNAKÇA

- Ersanlı K., B. S. (1998). . “İletişim Becerileri Envanteri Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması”. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2, 10, 7-12.
- Acar, F. (1995). “Bayan futbolcuların Motorik ve Morfolojik Özelliklerinin Performansa Etkileri. *Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.*
- Aksoy, U. (2019). Farklı Klasmanlarda Görev Yapan Futbol Hakemlerinin İletişim Becerileri ve Özgüven Düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. Aydın: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü; Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Aydın, P. (2017). TÜRKİYE KADIN FUTBOL LİGLERİNDE MÜCADELE EDEN. *YÜKSEK LİSANS TEZİ.*
- Coakley. (1990). *Sport in society*. St. Louis: Times Mirror/Mosby.
- Coakley, J. A. (1978). St Louis: C. V. Mosby. *Sport in society*.
- Coakley, J. A. (1990). *Sport in society*. Times Mirror/Mosby College Yay. Louis.
- Çavdar, G. (2019). KADIN FUTBOLCULARIN SPORTMENLİK YÖNELİMLERİ VE. *yüksek lisans tezi.*
- Çilem, Y. (2014). TÜRKİYE’DE YENİ BİR SPOR ÜRÜNÜ OLARAK KADIN FUTBOLU. *Yüksek Lisans Tezi.*
- Eitzen, D. S. (1978). *Sociology of american sport*. Dubuque, IA: William C. Brown. .
- Eitzen, D. S. (1978). *Sociology of american sport*. Dubuque, IA: William C. Brown.
- Ersanlı K., B. S. (1998). “İletişim Becerileri Envanteri Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması”. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2, 10, 7-12.
- Gans and Horn. (2003). *Sportgrossveranstaltungen-ökonomische, ökologische und soziale Wirkungen*.
- GENELPARA. (2021, 02 05). GENELPARA: <https://www.genelpara.com/blog/dunyanin-enpopuler-sporlari/> adresinden alındı
- Göktepe, M. (2008). “Türkiye’deki Bayan Futbolcuların Sosyo-Ekonomik Durumları ve Futbol Branşına Yönelme Nedenleri”. *Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı.*
- Gönen, M. (2015). *Akdeniz Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeyleri ve Atılganlık Düzeylerinin İncelenmesi Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi*. ANTALYA: AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ.
- Günay, M. v. (2001). *Futbol antrenmanının bilimsel temelleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Hacıyev, İ. (2011). “Futbol Fanatizmi ve Türk Televizyonlarında Futbol Programları İlişkisi”. *Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi.*
- Harris, D. V. (1974). *The sportswomen in our society*. Reading, MA: Addison Wesley. *In G. H. Sage (Ed.), Sport and American society* , (pp. 310-314).
- Harris, J. (2005). *The image problem in women's football*. . *Journal of Sport and Social Issues*, 29, 184-198.
- <https://tr.wikipedia.org/>. (tarih yok). 05 7, 2022 tarihinde <https://tr.wikipedia.org/> adresinden alındı
- <https://tr.wikipedia.org/>. (tarih yok).

- <https://tr.wikipedia.org/>. (tarih yok). <https://tr.wikipedia.org/>. 05 3, 2022 tarihinde <https://tr.wikipedia.org/> adresinden alındı
- Hürkan, S. (2003). “Siyah / Beyaz Futbol Resimleri” . *Ankara: Ekonomik Araştırmalar Yayınları*.
- İmamoğlu, A. (2014). İmamoğlu, A. (2014). “Bayan Futbolcularda 8 Haftalık Hazırlık Çalışmalarının Bazı Biyomotorik Ve Fizyolojik Özellikler Üzerine Etkisinin 83 Araştırılması”. *Yüksek Lisans Tezi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor*.
- İnal, A. N. (2009). *Beden ve eğitimi ve Spor bilimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- İşler, H. (İstanbul). *Beden Eğitimi ve Spor Bilgileri* . 2012: Bedray Yayınları .
- Kubal, D. (ORDU-2021). AMATÖR FUTBOL KULÜPLERİNİN RİSK YÖNETİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ (ORDU İLİ I. AMATÖR FUTBOL LİG ÖRNEĞİ) . *YÜKSEK LİSANS TEZİ* .
- Kuter, F. K. (2012). “Beden Eğitimi ve Spor Yoluyla Değerler Eğitimi”. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi*, 3(6), 75-94.
- Lissa, S. (1998). “Nike is a Goddess:The History of Women in Sport”, Atlantic Monthly Press: New York.
- Meyn, H. (2001). “Massenmedien in Deutschland” Konstanz.
- Morpa. (1997). Spor Ansiklopedisi, Orhan Ofset, İstanbul. (4),249.
- Murray, M. C. (1978). Sport as a developmental experiment for girls. . *Motor skills* . , Theory Into Practice,3, 35- 39. .
- Özdemir, N. (2017). Kadın Voleybol ve Futbolcularda İletişim Becerileri ve Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1).
- Pfister, G. (2008). Emma am Ball. Frauenfussball Heute und Gestern, Kicker.
- Pfister, G. (2008). Emma am Ball. Frauenfussball Heute und Gestern, Kicker.
- Ramazan, T. (2008). Amatör Futbol Oyuncularının Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi (2008) . Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- Scheafer, S. (2011). FIFA Frauenfussball-WM, Die Zunkunf des Hamburg: Frauenfussballas.
- Stefan, S. A. ((2006). National Pastime, How Americans Play Baseball And The Rest of The World Plays Soccer,. *Washington D.C: Brookings Institution Press*.
- Ulukan, H. (2012). *İletişim Becerilerinin Takım ve Bireysel Sporculara Olan Etkisi*. Karaman: KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ Yayınlanmış Yüksek Lisans.
- Ulukan, H. (2012). İletişim becerilerinin takım ve bireysel sporculara olan etkisi. Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Karaman.
- Wikipedia. (2021, 07 12). Wikipedia: https://tr.wikipedia.org/wiki/Futbol_tarihi adresinden alındı
- Williamson, D. (2007). “Belles of the Ball” : England.
- Yıldırım, T. (2021). BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİ İLE ÖZ YETERLİLİK ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ (YÜKSEK LİSANS TEZİ).

EKLER

Ek-1:Demografik Bilgiler Ve İletişim Becerileri Envanteri

Yaş:

Medeni Durum:

Evli:

Bekar:

Çocuğunuz var mı?:

Evet: Hayır:

Eğitim durumu:

Ortaokul:

Lise:

Ön lisans:

Lisans:

Yüksek Lisans:

Doktora:

Baba eğitim durumu

Ortaokul:

Lise:

Üniversite:

Anne eğitim durumu

Ortaokul:

Lise:

Üniversite:

Kaç yıldır spor yapıyorsunuz?

1-2:

3-4:

5+

Gelir Düzeyi:

a)Gelir > Gider (yüksek)

b)Gelir = Gider (orta)

c)Gelir < Gider (düşük)

Açıklama: Aşağıda insan ilişkileriyle ilgili tutum ve davranış ifadeleri bulunmaktadır. **Genel olarak insanlarla iletişim kurarken nasıl davrandığınızı, neler düşündüğünüzü ve neler hissettiğinizi anlatan aşağıdaki ifadelerin** size uygunluk derecesini belirtmeniz istenmektedir. Doğru ya da yanlış cevap yoktur. İfadeler, “**Her zaman(A), Genellikle (B), Bazen (C), Nadiren (D), Hiçbir zaman (E)**” karşılığındadır. Her ifadeye ilişkin beş seçenekten yalnız birini işaretlemeniz ve cevapsız bırakmamanız gerekmektedir. Lütfen her ifadeyi cevaplayınız.

Elde edilen bilgiler sadece bu araştırmada kullanılacaktır. Envanterin doldurulmasında gerekli özeni göstereceğinizi umar, katkılarınız için teşekkür ederim.

		Her zaman	Genellikle	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
1.	İnsanları anlamaya çalışırım					
2.	İletişimde bulunduğum insanlardan gelen öğüt ve önerileri içtenlikle dinlerim.					
3.	Düşüncelerimi başkalarına tam olarak iletmekte zorluk çekerim.					
4.	Konuşurken, etkili bir göz iletişimi kurabilirim.					
5.	Genelde eleştirilmekten hoşlanmam					
6.	Dikkatimi karşımdakinin ilgi alanı üzerinde toplayabilirim.					
7.	Kişilerin, anlatmak istediklerini dinlemek için yeterince zaman ayırırım					
8.	Karşımdaki kişiye genellikle söz hakkı veririm.					
9.	Karşımdaki kişiyi dinlerken hayal kurarım.					
10.	Başkaları konuşurken sabırsızlanırım; onların sözünü keserim					
11.	İnsanları dinlerken sıkıldığımı hissederim.					
12.	Eleştirilerimi karşımdaki kişiyi incitmeden iletirim.					
13.	Konuşurken ilk adımı atmaktan çekinmem.					
14.	Konuşurken açık, sade ve düzgün cümleler kurarım.					
15.	Karşımdaki kişiyle aynı görüşü paylaşmasam bile fikirlerine saygı duyarım.					
16.	İletişimde bulunduğum kişinin yüzüne baktığım halde sözlerini dinlemediğim olur.					
17.	Karşımdaki kişinin konuşmaya ve dinlemeye istekli olup olmadığını anlamaya çalışırım.					
18.	Yanlış tutum ve davranışlarımı kolaylıkla kabul ederim.					
19.	Dinlediğim kişiyi daha iyi anlamak için sorular yöneltirim.					
20.	Dinleyenin anlamaz görüldüğünde, iletmek istediklerimi tekrarlar, yeni kelimelerle ifade eder, özetlerim.					
21.	İnsanlarla görüşürken, bilerek onları rahatlatacak şeyler yaparım.					
22.	Dinlerken, karşımdaki kişinin sözünü kesmemeye özen gösteririm.					
23.	Küs olduğum birisi ile barışmak istediğimde ilk adımı atmaktan çekinirim.					
24.	Karşımdaki kişinin bana ters düşen duygu ve düşüncelerini yargılarım.					
25.	Ses tonumu konunun özelliğine göre ayarlayabilirim.					
26.	Genellikle insanlara güvenirim.					
27.	Karşı cinsten biriyle iletişim kurduğumda rahatsızlık duyarım.					

28.	Başkalarını dinlemek mecburiyetinde olmadığımı düşünürüm.					
29.	Özür dilemek bana zor gelir.					
30.	Tartışma sonunda, savunduğum düşüncelerin yanlış olduğunu kabul edebilirim.					
31.	Konuşurken sözümün kesilmesinden rahatsız olurum.					
32.	İnsanları kontrol etmeye ve istediğim kalıba sokmaya çalışırım.					
33.	İletişim kurduğum kişinin tutumundan daha çok sorununu anlamaya çalışırım.					
34.	Çevremdeki insanlara karşı ilgisiz kaldığım kanısındayım.					
35.	Çoğunlukla duygularımdan emin olamıyorum.					
36.	İletişim kurduğum kimse tarafından anlaşılmaktan mutluluk duyarım.					
37.	Başkaları ile ilişkilerimi bozacak çıkışlar yapabilirim.					
38.	Karşımdaki kişiye güvenmek beni mutlu eder.					
39.	Her insanı olumlu beklentilerimle karşılarım.					
40.	İletişim kurduğum kimselerden bir şeyler alır ve onlara da bir şeyler verdiğimi hissedirim.					
41.	İnsanlara cevaplamada zorlanacakları ani sorular yöneltirim.					
42.	Beni rahatsız eden duygularımı iletmede sıkıntı çekerim.					
43.	Öneride bulunduğum kişinin öneriye açık olup olmadığına dikkat ederim.					
44.	İletişim kurduğum insanlar tarafından anlaşıldığımı hissedirim.					
45.	Kendimi karşımdakinin yerine koyarak, duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışırım.					

**Ek-2: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Ve Beşeri Bilimler
Araştırmaları Etik Kurul Kararları**

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURUL KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
22.10.2021	10	2021-851

KARARNO: 2021-851 Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrencisi Aynura RAHİMLİ'nin Prof. Dr. Necati MENEK danışmanlığında "Futbol Oynayan Kadın Sporcuların İletişim Becerilerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket çalışmasını içeren 34072 sayılı dilekçesi okunarak görüşüldü.

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrencisi Aynura RAHİMLİ'nin Prof. Dr. Necati MENEK danışmanlığında "Futbol Oynayan Kadın Sporcuların İletişim Becerilerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket çalışmasının kabulüne oy birliği ile karar verildi.

ÖZ GEÇMİŞ

Aynura RAHIMLI Azerbaycan Beden Eğitimi ve Spor Akademisi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Fakültesi'nden 2018 yılında mezun oldu. 2018 yılında OMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Antrenörlük Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans programına girdi.

İletişim Bilgileri:

ORCID ID : 0000-0002-1325-9869

Yayınlar:

1. Aynura RAHIMLI, Necati MENEK ve Merve YILMAZ MENEK. "Examination Of Communication Skills Of FemaleFootball Players In Terms Of Different Variables" Batman, 2022.